

Comunicat de presă

Luxemburg, 23 septembrie 2021

Sprijinul UE pentru reformele din Ucraina este ineficace în combaterea marii corupții

Marea corupție și acapararea statului sunt încă generalizate în Ucraina, în pofida acțiunii UE, după cum se arată într-un raport special publicat de Curtea de Conturi Europeană. UE a încercat să abordeze corupția din Ucraina ca pe o prioritate transversală și a canalizat fonduri și eforturi printr-o varietate de sectoare, de la mediul concurențial până la sistemul judiciar și societatea civilă. Sprijinul și măsurile puse în aplicare nu au produs însă rezultatele așteptate, susțin auditorii.

De mai bine de 20 de ani, UE sprijină Ucraina în programul de reforme al acesteia. Combaterea corupției, care reprezintă un obstacol major în calea dezvoltării unei țări și contravine valorilor UE, face parte integrantă din acest efort. Marea corupție și acapararea statului sunt probleme endemice în Ucraina; pe lângă faptul că stau în calea concurenței și a creșterii economice, ele dăunează totodată procesului democratic. Zeci de miliarde de euro se pierd anual din cauza corupției. Comisia Europeană, Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE) și misiunea de consiliere a UE au încercat să remedieze această problemă și au sprijinit mai multe reforme menite să consolideze statul de drept și să combată corupția în Ucraina.

UE este conștientă de mult timp de legăturile dintre oligarhi, înalți funcționari, politicieni, sistemul judiciar și întreprinderile deținute de stat. Totuși, auditorii observă că UE nu a elaborat o adevărată strategie care să vizeze marea corupție. De exemplu, fluxurile financiare ilicite, inclusiv spălarea banilor, sunt abordate doar marginal. Cu toate acestea, UE a sprijinit numeroase reforme și activități anticorupție în Ucraina. În majoritatea cazurilor, gradul de sprijin depinde de numărul de condiții care sunt îndeplinite. Însă, adesea, Comisia a interpretat astfel de cerințe într-un mod prea tolerant, ceea ce a condus la evaluări pozitive exagerate. Auditorii citează ca exemplu sistemul de scutire de viză. Funcționarea acestui sistem nu a fost reexaminată, deși două dintre cele trei condiții pentru acordarea sprijinului UE nu erau îndeplinite.

„În ciuda sprijinului variat pe care UE l-a oferit Ucrainei, oligarhii și interesele private continuă să submineze statul de drept în Ucraina și să amenințe dezvoltarea țării”, a declarat domnul Juhan

Scopul acestui comunicat de presă este să prezinte mesajele principale ale raportului special adoptat de Curtea de Conturi Europeană. Textul integral al raportului este disponibil la adresa eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Parts, membrul Curții de Conturi Europene responsabil de raport. „Ucraina are nevoie de o strategie bine direcționată și eficientă pentru a combate puterea exercitată de oligarhi și pentru a diminua acapararea statului. UE poate juca un rol mult mai important decât până acum.”

La fața locului, ajutorul acordat de UE a produs doar rezultate limitate. Sprijinul său pentru combaterea structurilor și a comportamentelor anticoncurențiale s-a axat pe guvernanta corporativă și pe alinierea legislației ucrainene la normele UE. Cu excepția granturilor acordate unor surse de mass-media independente și unor activiști, sprijinul UE nu s-a concentrat pe identificarea schemelor de mare corupție în care sunt implicate întreprinderi publice. Cu toate acestea, având în vedere că atât de multe societăți din Ucraina activează în cadrul unor monopoluri sau oligopoluri corupte, auditorii susțin că UE ar fi trebuit să acționeze mai direct pentru a elimina obstacolele din calea concurenței libere și loiale.

Sprijinul acordat de UE pentru reforma judiciară nu a produs nici el rezultate suficiente. Totuși, proiectele UE și asistența destinată consolidării capacităților au contribuit la revizuirea Constituției Ucrainei, precum și la elaborarea unui număr mare de legi. Auditorii recunosc că acestea au sprijinit, de asemenea, crearea unei noi Curți Supreme. Însă aceste realizări sunt în permanență puse în pericol, existând numeroase încercări de a eluda legile și de a dilua reformele. Acestea au cauzat regrese majore pe care măsurile UE nu au fost în măsură să le atenueze.

În mod similar, instituțiile anticorupție principale la a căror înființare a contribuit UE încă nu reușesc să își facă simțită prezența. Întregul sistem de investigare, de urmărire penală și de judecare a cazurilor de corupție la nivel înalt este foarte fragil. Deși Înalta Curte Anticorupție a început să dea rezultate promițătoare, eficacitatea, independența și sustenabilitatea sa sunt puse sub semnul întrebării în mod regulat. Biroul Național Anticorupție este un alt exemplu în acest sens. Deși sprijinul politic din partea UE a contribuit la menținerea caracterului operațional și independent al acestuia, existența biroului este amenințată în permanență și deciziile sale depind de factori precum procurori și criminalistică. Curtea avertizează că dacă o verigă din lanțul instituțional este slabă, întregul nu poate funcționa în mod corespunzător.

Informații de fond

Ucraina este o țară care participă la Parteneriatul estic al UE și care beneficiază de Instrumentul european de vecinătate, a cărui condiție este respectarea statului de drept. Începând din 2014, Comisia Europeană a alocat aproximativ 5,6 miliarde de euro pentru programele de asistență macrofinanciară și 2,2 miliarde de euro pentru programele de asistență. De asemenea, Comisia garantează împrumuturi acordate de Banca Europeană de Investiții în valoare de 4,4 miliarde de euro. UE este cel mai mare donator de fonduri către Ucraina.

Raportul special nr. 23/2021, intitulat „Reducerea mării corupții în Ucraina: există mai multe inițiative ale UE în acest sens, însă rezultatele rămân insuficiente”, este disponibil în 23 de limbi ale UE pe site-ul Curții (eca.europa.eu).

Mai târziu în cursul acestui an, Curtea va publica un raport privind sprijinul acordat de UE pentru [statul de drept în Balcanii de Vest](#).

Curtea prezintă rapoartele sale speciale Parlamentului European și Consiliului UE, precum și altor părți interesate, cum ar fi parlamentele naționale, părțile interesate din sectoarele economice

vizate și reprezentanții societății civile. Marea majoritate a recomandărilor pe care le formulează Curtea în aceste rapoarte sunt puse în practică.

Date de contact pentru presă

Serviciul de presă al Curții: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - M: (+352) 691 553 547